

ନେ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୧ ଖୁତବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ ମୁବାରକ ଇସଲାମାବାଦ, ଲକ୍ଷ୍ମନ

- ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ସ.ଅଙ୍କର ସର୍ବୋକ୍ତ ସ୍ତରରେ ଅଧିକ୍ଷିତ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ଖଲିପା ହଜରତ ଅବୁବକର ସିଦ୍ଧିକ୍ (ସତ୍ୟଗାଦୀ)
- ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଘ ବିନ୍ ଉସମାନ ର.ଅଙ୍କ ଉଚ୍ଛତମ ସ୍ତର ଓ ମନୋହର ଚରିତ୍ରର ବିଶ୍ୱାସ ବର୍ଣ୍ଣକ ଚର୍ଚା ।

ଅଶ୍ଵହଦୁ ଅଳକା ଇଲାହା ଇଲକ୍କାହୁ ଓହ୍‌ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓଅଶ୍ଵହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓରସ୍ତୁଲୁହୁ
ଆନ୍ନା ବାଦପାଉଜୁବିଲା ହିମିନଶ ଶୌତା ନିରରଜିମ । ବିସମିଲା ହିର ରହେମା ନିରରହିମ । ଅଳହମଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି
ରବ୍‌ବିଲ ଆଲମିନ ଅରରହେମା ନିରରହିମ । ମାଲିକି ଯୋମିଦବିନ । ଇୟାକା ନାବୁଦୁ ଓ ଇୟାକା ନସତଜନ ।
ଇହଦିନସ ସିରାତଲ ମୁସତକିମ ସିରାତଲ ଲଜିନା ଅନଅମତା ଅଲୋହିମ ଗୋରିଲ ମର୍ଯ୍ୟାବି ଆଲୋହିମ ଓଲଜାଲକିନ ।

ତଶହୁଦ, ତଉଜ ଓ ସୁରଃ ପାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ହଜୁର ଅନ୍ତରାଖ୍ୟ ସୁରେ ତୌବାର ଆୟତ ସଂଖ୍ୟା ୪୦ର ମଧ୍ୟ ଆବୃତ୍ତି କଲେ । ସେଥୁଅନ୍ତେ ହଜୁର ଅନ୍ତରାଖ୍ୟ କହିଲେ; ଗତ ଖୁତବାରେ ମୁଁ ହଜରତ ଅବୁବକର ସିଦ୍ଧିକ୍
ର.ଅଙ୍କର ଗାରେ ସୋର'ର ଘଟଣା ଚର୍ଚା କରୁଥିଲି । ଉଚ୍ଚ ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଲ୍ଲାଘତାଲା ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ କୁହନ୍ତି;
ଯଦି ତୁମେ ଏହି ରସ୍ତୁଲଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ନକର ସୁନ୍ଦର ତଥାପି ଝିଶ୍ୟମଣ୍ୟ ଅଲ୍ଲାଘତାଲା ତାଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ
କରିବେ । ଯେତେବେଳେ ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ମକ୍କାରୁ ବିତାଡ଼ିତ କରିଦେଲେ, ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ କି ସେ ଦୁଇ
ଜଣ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଦୁହଁ ଗୁମ୍ଫାରେ ଶରଣ ନେଇଥିଲେ । ସେ ନିଜ ସାଥୁଁ କହୁଥିଲେ,
ଯେ ତୁମେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅ ନାହିଁ, ସୁନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଅଲ୍ଲାଘତାଲା ଆମ ସାଥୁରେ ଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଅଲ୍ଲାଘତାଲା ସେମାନଙ୍କୁ
ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଲେ ଏବଂ ଏଭଳି ସେନା ବାହିନୀ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ଯାହାଙ୍କୁ ତୁମେ ପୂର୍ବରୁ କଦାପି ଦେଖ
ନଥିଲ । ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ପ୍ରଭୁ ସେମାନଙ୍କ କଥାକୁ ନିରଥୀକ କରିଦେଲେ ଯେ ଅମାନ୍ୟକାରୀ ଥିଲେ । କାରଣ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ
ଅଲ୍ଲାଘତାଲାଙ୍କର କଥନ ହିଁ ସର୍ବଦା ବାସ୍ତବରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେ ହିଁ ପରାକ୍ରମୀ ଓ ତଡ଼ିଙ୍ଗ ।

ଯେତେବେଳେ ମକ୍କାର ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ ଗୁମ୍ଫା ମୁହାଶରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ କଥା ହେଉଥିଲେ ସେତେବେଳେ ହଜରତ
ଅବୁବକର.ଅ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ସ.ଅଙ୍କ ଧରା ପଡ଼ିଯିବା ଭୟରେ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ଏଥରେ ହଜୁର.ଅ
କହିଲେ; ଲା ତହିୟନ ଲମ୍ବାହା ମାଆନା ଅର୍ଥାତ ହେ ଅବୁବକର ! ଦୁଃଖ କର ନାହିଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଅଲ୍ଲାଘତାଲା ଆମ ସାଥୁରେ
ଅଛନ୍ତି । ଗାରେ ସୋର'ର ପର୍ବତ ନିକଟରେ ପହଂଚିବା ପରେ ସନ୍ଧାନକାରୀ କହିଲା; ଏହିସ୍ତୁଲୁ ସେମାନେ ଆଉ ଆଗକୁ
ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥରେ କେହି ଜଣେ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରକୁ ଉଣ୍ଡିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାରୁ ଉମନ୍ୟା ବିନ୍ ଖଲଫ୍ ଉତ୍ୟକ୍ତ ଓ
ଅଣାୟତ ହୋଇ କହି ଉଠିଲା, ମୁଁ ଏହି ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ ଓ ବୃକ୍ଷ ତ' ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫାର ଜନ୍ମ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦେଖିଆସୁଛି ।
କ'ଣ ତୁମେମାନେ ନିଜର ବୁଢ଼ିବିଚାର ହରାଇ ଦେଇ ? ସେ ଏଠାରେ କଦାପି ନଥିବେ ।

ହଜରତ ମିର୍ଜା ବଶିର ଅହେମଦ ସାହେବ.ଅ କୁହନ୍ତି; ମକ୍କାର ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ସ.ଅଙ୍କ
ଜୀବିତ ଅବା ମୃତ ଧରି ଆଣିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ୧୦୦ଗୋଟି ଓଟ ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ଘୋଷଣା କରିଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାର
ଲାଭ କରିବା ଲାଲିଷାରେ ଅନେକ ଲୋକ ମକ୍କାର ଚତୁର୍ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବାହାରି ଗଲେ । ଯେତେବେଳେ ମକ୍କାର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ଗୁମ୍ଫା ନିକଟରେ ପହଂଚିଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୁମ୍ଫାର ମୁହାଶରେ ଯେଉଁ ବୃକ୍ଷ ରହିଥିଲା ତାହାର
ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରକୁ ଲାଗି ରହିଥିବା ଶାଖାରେ ଗୋଟିଏ ପାରା ବସାରେ ଅଣ୍ଟା ଦେଇ ବସିଛି ଏବଂ ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ ବୁଣି ଦେଇଛି ।

ଯଦିଚ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନା ଦୁର୍ବଳ ମନେ ହେଉଛି କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏହିପରି ଘଟିଥାଏ ତେବେ ତାହା କୌଣସି ଆଶ୍ୟକର ବିଷୟ ନୁହେଁ । କାରଣ ଅନେକ ସମୟରେ ବୁଦ୍ଧିଆଣୀ କିଛି କ୍ଷଣରେ ହିଁ ଏକ ବିରାଟକାନ୍ତ ଜାଲ ବୁଣି ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ପାରା ନିଜର ବସା ବାନ୍ଧି ଅଣ୍ଟା ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗି ନଥାଏ । ଅତେବଂ ଯଦି ପରମେଶ୍ୱର ନିଜ ପ୍ରିୟ ଅବତାରଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲେ ତେବେ ଏହା କୌଣସି ଅସମ୍ଭବ ବିଷୟ ନୁହେଁ । ବରଂ ସେତେବେଳେ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁକୂଳ ତାହା ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଛି ଯେ କୁରୋଶ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନର ଏଭଳି ନିକଟର ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ପାଦ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରୁ ସଞ୍ଚ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିଲା ଓ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଅତି ସହଜରେ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା । ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କୁ ଏପରି ନିକଟରେ ଦେଖୁ ହଜରତ ଅବୁବକରର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ହଜୁର ସାଥେ କହିଲେ; ହେ ଅବୁବକର ! ତୁମେ ସେହି ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କ'ଣ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ? ଯାହାଙ୍କ ସାଥରେ ଢୁଢ଼ୁ ତାଙ୍କ ସୁଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ରହିଛନ୍ତି । ଏଥରେ ହଜରତ ଅବୁବକର କେହି ଭରା କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ରସ୍ତୁଲ ! ଯଦି ମୁଁ ନିହତ ହୁଏ ତେବେ ଏହା କୌଣସି ବଡ଼ କଥା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ (ପ୍ରଭୁ ନକରନ୍ତୁ) ଯଦି ଆପଣଙ୍କର କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ହୁଏ ତେବେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ (ଜସଲାମ) ସମ୍ମଦ୍ୟାମ ଭୁଗୁଡ଼ି ପଡ଼ିବ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ ମହାଦେଵ କୁହନ୍ତି; ଉକ୍ତ ଘଟଣାର ଗୋଟିଏ ଦିଗ ଏପରି ପ୍ରତିପାଦିତ ହେଉଛି ଯେ ମୁସାଙ୍କ ଅନୁଗାମୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ, ହେ ମୁସା ! ଆମେ ଧରା ପଡ଼ିଗଲୁ । କିନ୍ତୁ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସିଫା ସାଥେ ମୁଖରୁ ଏଭଳି ଉକ୍ତ ନିସ୍ତତ ହୋଇ ନଥିଲା ଯେ ଆମେ ଧରା ପଡ଼ିଗଲୁ । ସେ ମାତ୍ର ଏହା କହିଥିଲେ; ଶତ୍ରୁ ଆମର ଏପରି ନିକଟର ଯେ ଯଦି ସେ ଆମକୁ ଦେଖୁବାକୁ ପ୍ରଯାସ କରିବ ତେବେ ଅତି ସହଜରେ ଦେଖୁନେବେ ।

ହଜରତ ମସିହ ମହାଦେଵ କୁହନ୍ତି; ଏଭଳି ସଂକଟାପନ୍ତ ପରିସ୍ଥିତରେ ହଜୁର ସାଥେ ହଜରତ ଅବୁବକର ରାଜ୍ଞୀ ଚନ୍ଦ୍ର କରିବା ଅବୁବକର ରାଜ୍ଞୀର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ୟବାଦୀ ଓ ସବୋର୍ଦ୍ଦ ବିଶ୍ୱାସତାର ଜ୍ଞାନକୁ ପ୍ରମାଣ ଅଟେ । ସେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ୩୦/୮୦ ଜଣ ସାହାବା ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହଜରତ ଅଲ୍ଲାହ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ହଜୁର ସାଥେ ହଜରତ ଅବୁବକର ରାଜ୍ଞୀ ଚନ୍ଦ୍ର କରିଥିଲେ । ଏଥରେ କ'ଣ ରହସ୍ୟ ଥିଲା ? ବାସ୍ତବ ପକ୍ଷେ ନବୀ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଦେଖୁଥାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବୁଝାମଣା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟରୁ ଆସିଥାଏ । ଅତେବଂ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କାଳୀ ହିଁ ହଜୁର ସାଥେ ଦିବ୍ୟସ୍ଵପ୍ନୀ ଓ ଐଶ୍ୱାବାଣୀ ମାଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇଥିଲେ, ଯେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସବୁତାରୁ ଉତ୍ତରମ ଓ ଉପମୁକ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହଜରତ ଅବୁବକର ସିଦ୍ଧିକର ଅଟନ୍ତି । ସେ ହିଁ ଏହି ଯାତ୍ରାରେ ଆପଣଙ୍କ ସାଥରେ ରହିବେ । ତାହା ଏକ ବଡ଼ ଅଗ୍ନି ପରୀକ୍ଷାର ସମୟ ଥିଲା । ପୁନଃ ଦେଖ, ହଜରତ ଇଶା ମସିହ ସାଥେ ଯେତେବେଳେ ଏପରି ସଂକଟାପନ୍ତ ପରିସ୍ଥିତର ସମ୍ମର୍ତ୍ତାନ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଅନୁଗାମାନେ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପଳାଯନ କରିଗଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ତ' ଆପଣଙ୍କୁ ଅଭିଶାପ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ହଜୁର ସାଥେ ସାହାବାମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଜ୍ଞାବହତାର ନମ୍ବନା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ... । ଇନ୍ଦ୍ରିୟାମାନୀ ଏହି ଉକ୍ତିକୁ ଅନୁଧାନ କଲେ ମାଆନା ଶବ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ଯେ ଏଥରୁ ଯଥାର୍ଥ ହଜୁର ସାଥେ ହଜରତ ଅବୁବକର ରାଜ୍ଞୀ ଦୁହେଁ ଅଟନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କାଳୀ ତୁମ୍ଭା ଓ ମୋ ସହିତ ଅଛନ୍ତି । ଅଲ୍ଲାହଙ୍କାଳୀ ଗୋଟିଏ ପଚରେ ହଜୁର ସାଥେ ରଖିଥିଲେ ତ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ହଜରତ ଅବୁବକର ରାଜ୍ଞୀ ରଖିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣନାନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନା ମୁତ୍ତାବକ ହଜରତ ଅବୁବକର ରାଜ୍ଞୀର ପୁତ୍ର ଅବଦୁଲ୍ଲାହ ରାତ୍ର ସମୟରେ ଗାରେ ସୋର ଆସି ମକ୍କାରେ ଘରୁଥିବା ଦିନ ତମାମର ଘଟଣା ଚକ୍ରର ଖବର ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଭାତରେ ସଅଳ ସଅଳ ମକ୍କା ଫେରି ଯାଉଥିଲେ, ଯେପରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତୀତ ହେବ ଯେ ଆପଣ ମକ୍କାରେ ହିଁ ରାତି ଯାପନ କରିଛନ୍ତି । ଆମିର ବିନ୍ ଫୁହେରାଇ ଏଭଳି ବିଚକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଯେ ସେ ସାନ୍ତ୍ୟ ବେଳେ କ୍ଷୀର ଦେବା ଛେଳିମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ଜନ କରି ଆଣିବା ବେଳେ ଅବଦୁଲ୍ଲାହ ବିନ୍ ଅବୁବକର ରାଜ୍ଞୀ ପାଦ ଚିହ୍ନ ଲିଭେଇ ଆସୁଥିଲେ । ସହି ବୁଝାରା'ର ବର୍ଣ୍ଣନାନୁଯାୟୀ ଅବଦୁଲ୍ଲାହ ବିନ୍ ଅରିକତ୍କେ

ୠରୁ ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନିଆୟାଇଥିଲା ଯେ ସେ ତିନିଦିନ ପରେ ସ୍ମୂର୍ଯ୍ୟାଦୟ ସମୟରେ ଓଚଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଗାରେ ସୋର'ରେ ପହଂଚି ଯିବେ । ଅତେବ ସେ ତୃତୀୟ ଦିନ ସେହି ଓଚଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ସେଠାରେ ପହଂଚି ଯାଇଥିଲେ । ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଓଚର ନାମ କସଖା ଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖ ମିଳୁଛି । ଯାହା ଉପରେ ଆପଣ ଆରୋହଣ କରି ଏହି ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ହଜରତ ଅବୁବକର ର.ଅ ଆମିର ବିନ୍ ଫୁହେରାଙ୍କୁ ନିଜ ସାଥରେ ଓଚରେ ବସାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ଅରିକତ ନିଜ ଓଚ ଉପରେ ଏକାକୀ ଆରୋହଣ କରି ଏହି ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଘରେ ହଜରତ ଅବୁବକର ର.ଅ ନିକଟରେ ୫/୭ ହଜାର ଦିରହମ ଥିଲା । ପ୍ରବାସ କରିବା ସମୟରେ ଆପଣ ନିଜର ସମସ୍ତ ଜମା ପୁଣି ସାଥରେ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ମନ୍ଦାରୁ ବାହାରିବା କ୍ଷଣି ଆପଣ ଅତି ମନସ୍ତାପର ସହିତ କହିଥିଲେ; ଏହି ଲୋକମାନେ ନିଜ ଅବତାରଙ୍କୁ ବିତାଡ଼ିତ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଧଂସ ହୋଇଯିବେ ।

ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ସ.ଅ ମନ୍ଦାରୁ ୮/୭ ମିଳ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ କୁହପା ସ୍ଥାନରେ ପହଂଚିଲେ, ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ଶିଶୁବାଣୀ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ ହେଲା, ଉନ୍ନିଲ ଲଜି ଫରଦା ଅଲ୍ଲେକଲ କୁରାନ୍ନା ଲରାଦ୍ ଦୁକା ଉଲା ମାଆଦ ଅର୍ଥାତ ସେ ଯେ ତୁମ ପାଇଁ କୁରାନ୍ନକୁ ଧର୍ମବିଧାନ ରୂପେ ଅବତାର୍ଣ୍ଣ କଲେ । ସେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ତୁମଙ୍କୁ (ଏହି ପବିତ୍ର ମନ୍ଦାରୁ) ସ୍ଥାନକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବେ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାତ୍ର ଏହି ଯାତ୍ରା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଲା । ଏପରିକି ଯେତେବେଳେ ସ୍ମୂର୍ଯ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପହଂଚିଗଲା ଅର୍ଥାତ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଯାଇ ଏହି ପ୍ରବାସ ଦଳଟି ଏକ ଚଟାଣ ଛାଇରେ ନିଜ କ୍ଲାନ୍ଟ ଦୂର କରିବା ସକାଶେ ନିଜ ବାହନରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ହଜରତ ଅବୁବକର ର.ଅ ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କ ପାଇଁ ଶେଯ ପାରି ଆପଣଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାମ କରିବାକୁ ନିବେଦନ କଲେ । ଅତେବ ହଜୁର ସ.ଅ ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ ତାହା ସ୍ଥୀକାର କରି ନେଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ହଜରତ ଅବୁବକର ର.ଅ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ, ଯେ କେହି ସେମାନଙ୍କ ପଛ ତ ଧରି ନାହିଁ । ଏତିକି ବେଳେ ଦୂରରୁ ଜଣେ ପଶୁ ଚରାଳି (ଜଗୁଆଳୀ) ଛାଇ ପାଇବା ଆଶାରେ ସେଠାରେ ଆସି ପହଂଚିଗଲା । ହଜରତ ଅବୁବକର ର.ଅ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ କ'ଣ ତୁମେ ଆମ ପାଇଁ କିଛି କ୍ଷାର ଦୁହିଁ ଦେବ । ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ହଁ । ଆପଣ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ; ପ୍ରଥମେ ପଶୁର ସ୍ତନକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପରିଷାର କରିଦିଆ । ସେଥୁଅନ୍ତେ ଆପଣ ନିଜ ତଡ୍କାବଧାନରେ କ୍ଷାର ଦୁହାଇଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ କିଛି ଜଳ ମିଶ୍ରିତ କଲେ ଯଦ୍ବାରା ତାହା ସେବନ କରିବା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଯିବ । ତା'ପରେ ଆପଣ ତାହା ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ହଜୁର ସ.ଅ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ କ୍ଷାର ପାନ କଲେ ଯେ ହଜରତ ଅବୁବକର ର.ଅ କୁହାନ୍ତି; ଏଥରେ ମୁଁ ବହୁତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ଅରିକତ ପରି ଜଣେ ସୁଦର୍ଶନ ମାର୍ଗୀର ତଡ୍କାବଧାନରେ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତ ବନ୍ଦ ମାର୍ଗରେ ମଦିନା ଅଭିମୁଖେ ଏହି ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ଲୋଭରେ ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କ ପଛରେ ସୁରାକା ବିନ୍ ମାଲିକ ନାମି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ବାହାରି ଥିଲା । ସେ ପରବର୍ତ୍ତ ସମୟରେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ସେ ସ୍ମୂର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଘଟଣାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି କୁହାନ୍ତି; ମୁଁ ବାରମ୍ବାର ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କ ସନ୍ଧାନରେ ନିଜ ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରି ଗୁଲା ପକାଉଥିଲି କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଥର ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ବିପରୀତ ଫଳ ଉଠିବା ସତ୍ରେ ମୁଁ ପ୍ରୟାସ କରିବାରୁ ବିରତ ରହି ନଥିଲି । ମୋ ଓଚ ମଧ୍ୟ ଅତି ସାନ୍ଦାତିକ ରୂପେ ଝୁଣ୍ଡି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ପୁନର୍ଭାବ ତାହାର ଗୋଡ଼ ବାଲୁକାରେ ଧଂସି ଗଲା । ଶେଷରେ ମୁଁ ବୁଝିଗଲି ଯେ ମୋର ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କୁ ଧରିବାର ପ୍ରୟାସ କରିବା ବ୍ୟର୍ଥ ଅଟେ । ସେ ଦୂରରୁ ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କ ୧୦ରୁ ସୁରକ୍ଷା ଭିକ୍ଷା କଲେ ଏବଂ ହଜୁର ସ.ଅଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲେ; ମୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଵାସ ରଖୁଛି ଯେ ଦିନେ ଆପଣ ସମ୍ବାଦ ହେବେ । ତେଣୁକରି ଆପଣ ମୋ ପାଇଁ ଏକ ସନ୍ଧିପତ୍ର ଲେଖି ଦିଅନ୍ତୁ । ସେତେବେଳେ କି ମୋ ପ୍ରତି ସନ୍ଧାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବ । ବନ୍ଦୁତ୍ୱ ହଜୁର ସ.ଅ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ତାହା ଲେଖିଦେଲେ ।

ਏਹੀ ਪਰਿਪ੍ਰੇਸ਼ਾਂਕਾਂ ਅਖੂਕ ਚੰਡੀ ਲਨਗਾ ਅਲੂਆਂ ਆਵਤਾਂ ਰੇ ਹੋਵ। ਸੇਥੁਅੱਤੇ ਹੜ੍ਹਕੁਰ ਅਨਤ੍ਰੇਰਾਂ^{ਅ.ਭ} ਕਹਿਲੇ; ਨੂੰਤਕ ਬਕ਼ਾਰ ਸੁਭਾਰਸ਼ੇ ਸਮਾਂ ਕਿਸ਼੍ਚਿਰੇ ਪਰਿਬਧਾਂ ਅਨੇਮਦਾਮਾਨੇ ਦੁਆ, ਨਾਉਪਿੰਲ ਓ ਬਿਕਿਗਤ ਤਥਾ ਸਾਮੂਹਿਕ ਤਹਤ੍ਕੁਦ ਪਾਠ ਕਰਿਵਾਰ ਆਯੋਜਨ ਕਰਿਵਾ ਸਹਿਤ ਦਰੂਦ, ਸ਼ਰਿਪ, ਕਸਮਾ ਧਾਰਨਾ ਏਵਂ ਨਿਸ਼੍ਚ ਦੁਆ ਆਵੁਡਿ ਕਰਿਵੇ। ਰਵਾਨਾ ਲਾਤੁਪਿੰਗ ਕੁਲੁਬਨਾ ਬਾਦਾ ਜਲ੍ਹ ਹਦੰਤਨਾ ਓਹਦਲਨਾ। ਮਿਲ ਲਦੂਨਕਾ ਰਹਸਤਨ, ਜਨ੍ਮਕਾ ਅਮਤਲ ਓਹਾਰ, ਏਵਂ ਰਦਦਨਗ ਪੰਚਲਨਾ ਧੂਮੁਦਨਾ ਓਲਸ਼ਰਪਨਾ। ਪੰ ਅਮਰਿਨਾ ਓਸਰਬਿਤ, ਅਕਦਾਮਨਾ ਓਨਸ਼ੁਰਨਾ ਅਲਲਕੋਮਿਲ ਕਾਪੰਰਿਨ।

ਖੁਤਬਾਰ ਪਰਿਸਮਾਪ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰਿਯ ਹੜ੍ਹਕੁਰ ਅਨਤ੍ਰੇਰਾਂ^{ਅ.ਭ} ਤਿਨੀ ਜਣ ਮੁੰਤਕਙ ਭਤਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਚੰਡੀ ਓ ਨਮਾਜ ਜਨਾਯਾਂ ਗਾਏਕ ਪਾਠ ਕਰਿਵਾਰ ਘੋ਷ਣਾ ਕਲੇ। ਸੇਮਾਨੇ ਹੇਲੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਮਲਕ, ਪਾਰੂਕ, ਅਨੇਮਦ ਖੋਖਰ ਸਾਹੇਬ ਪੂਰਬਤਨ ਅਮਿਰ ਜਿਲਾ ਮੁਲਤਾਨ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਰਹਸਤਲੂਆਂ ਸਾਹੇਬ ਜਣੋਨੇਸਿਆ ਨਿਵਾਸ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅਲ੍ ਹਾਜ਼ ਅਭਦੂਲ ਹਮਿਦ, ਟਾਕ, ਸਾਹੇਬ ਯਾਰਿਪੁਰਾ ਕਾਸ਼੍ਚਾਰ। ਹੜ੍ਹਕੁਰ ਅਨਤ੍ਰੇਰਾਂ^{ਅ.ਭ} ਕਹਿਲੇ; ਏ ਚਲਿਤ ਤ੍ਰਿਸੇਮਰ ਮਾਸ ੧੪ ਤਾਰਿਖ ਦਿਨ ੧੪ ਬਕ਼ਾਰ ਬਨਸਪਤੇ ਜਹਹਾਮ ਤਧਾਗ ਕਰਿਗਲੇ। ਜਨ੍ਮਾ ਲਿਲ੍ਹਾਹਿ ਓ ਜਨ੍ਮਾ ਜਲੌਹੀ ਰਾਨੇਤਮ। ਅਲੂਆਤਾਲਾਙ ਕੂਪਾਰੂ ਸੇ ਮੁਈ ਥੂਲੇ। ਏ ਮੁਹੂੰਨਦ ਅਕਰਮ, ਟਾਕ, ਸਾਹੇਬ ਯਾਰਿਪੁਰਾ ਕਾਸ਼੍ਚਾਰਙਰ ਪ੍ਰਤ੍ਰ ਥੂਲੇ। ਏ ਸੋਤਾਕਾਰ ਪ੍ਰਾਰਸ਼ਿਕ ਅਨੇਮਦਿਮਾਨਙ ਮਧਰੂ ਜਣੇ ਥੂਲੇ। ਮੁੰਤਕ ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਯਕਾਨ, ਨਾਸ, ਮੇਲਾਪਿ, ਸਮਝੜਰ ਪ੍ਰਿਯ ਓ ਜਸ਼ਾਰ ਸ਼ਭਾਕਿ ਬਿਕਿ ਥੂਲੇ। ਦਾਵ ਦਿਨ ਪਾਰਿਧੁਤ ਜਮਾਅਤਰ ਸੇਬਾ ਸ਼ਪਾਦਨ ਕਰਿਵਾਰ ਸੌਤਾਗਾਂ ਅੰਜਨ ਕਰਿਥੂਲੇ। ਏ ਜੜ੍ਹੂ ਕਾਸ਼੍ਚਾਰਰ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਰਾਈ ਅਮਿਰ ਓ ਨਾਜਿਮ ਅਨਸਾਰੁਲੂਆਂ ਭਾਬਰੇ ਮਧ ਸੇਬਾ ਸ਼ਪਾਦਨ ਕਰਿਵਾਰ ਸੌਤਾਗਾਂ ਲਾਭ ਕਰਿਛੁਕਿ। ਸ਼੍ਵਾਨਾਈ ਜਮਾਅਤਰੇ ਸ਼੍ਵਾਨਾਈ ਪਦਬਾਈਰੇ ਮਧ ਬਹੂਤ ਸੇਬਾ ਕਰਿਛੁਕਿ। ਬਕ਼ਾਰ ਬਕ਼ਾਰ ਧਰਿ ਅੰਜੂਮਨ ਤੇਹਰਿਕੇ ਜਦਿਦ ਭਾਰਤਰ ਸਦਸਾਂ ਓ ਆਂਖ ਬਿਸ਼ੇਖ ਰਹਿਥੂਲੇ। ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਰਾਈ ਅਮਿਰ ਦਾਵਿਤ੍ਤਰੇ ਮੁੰਤਕਨ ਥੂਕਾ ਸਮਝਰੇ ਅਖੀਤ ਤਾਙ ਕਾਈ ਕਾਲਰੇ ੧੯੮੩ ਮਈਹਾਰੇ ਕਾਸ਼੍ਚਾਰ ਰਾਜਾਈਰੇ ਪਾਂਚ ਗੋਟੀ ਜਮਾਅਤਾਈ ਸ਼੍ਵੂਲ ਸ਼੍ਵਾਪਨ ਹੋਇਥੂਲਾ। ਅਨੇਕ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਤਿਸਾਂ ਓ ਮਈਤਿਦ, ਨਿਰਾਸ ਕਰੋਕਾਬਾਰੇ ਮਧ ਤਾਙਰ ਅਤਿ ਗੁਰੂਤ੍ਵਪੂਰ੍ਣ ਅਭਦਾਨ ਰਹਿਛੇ। ਏ ਕਠੋਰ ਪਰਿਸ਼੍ਰਮ ਕਰਿ ਤਾਹਾ ਸ਼ਪਨ੍ਹੂ ਕਰਿਥੂਲੇ। ਯਾਰਿਪੁਰਾ ਅੰਚਲਰੇ ਤਾਙਰ ਸਾਮਾਜਿਕ ਸੇਬਾ ਧੋਗੁੰ ਬੰਦੀ ਤਾਙਰ ਆਦਰ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰਿਥੂਲੇ। ਅਲੂਆਤਾਲਾ ਤਾਙ ਸਹ ਕਸਮਾ ਓ ਦਯਾ ਆਚਰਣ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ੍ਹੇ ਏਵਂ ਤਾਙ ਸਤਾਨ ਸਨਤਿਕ੍ਲੁ ਪ੍ਰਿਯਕਾਨ ਓ ਭਦ੍ਰ ਸ਼ਭਾਬਰੇ ਬਿਮਣਿਤ ਕਰਨ੍ਹੇ। ਹੜ੍ਹਕੁਰ ਅਨਤ੍ਰੇਰਾਂ^{ਅ.ਭ} ਸਮਝ ਮੁੰਤਕਙ ਪ੍ਰਤਿ ਅਲੂਆਤਾਲਾ ਕਸਮਾ ਆਚਰਣ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਿਵਾ ਓ ਬੋਕੂਣ੍ਹਰੇ ਸੇਮਾਨਙ ਪ੍ਰਰਕੂਨ੍ਹ ਪਾਛੀ ਦੁਆ ਕਲੇ।

ਅਲਹਮਦੂ ਲਿਲ੍ਹਾਹਿ ਨਹਮਦੂਹੂ ਓ ਨਸਤਕਨੂਹੂ ਓਨਸਤਗਪੰਹੂ ਓਨੂਮੀਨੂ ਬਿਹਿ ਓਨਤਓਕਕਲੂ ਅਲੌਹੀ ਓ ਨਤਜੂਬਿਲੂ ਮਿਨ, ਸ਼੍ਵੁਰੂਰੇ ਅਨਪੁਸ਼ਿਨਾ ਓ ਮਿਨ, ਸ਼ਕਲਿਵਾਤਿ ਆਮਾਲਿਨਾ ਮਲ੍ ਧੂਹਦਿਹਿਲੂ ਪਾਲਮੁਜਿਲੂ ਲਹੂ ਓਮਲ੍ ਧੂਜ਼ਲਿਲਹੂ ਪਾਲਾ ਹਾਦਿਯਾ ਲਹੂ ਓਨਸਹਦੂ ਅਲਲਾ ਜਲਾਹਾ ਜਲਕ੍ਲਾਹੂ ਓਨਸਹਦੂ ਅਨਨਾ ਮੁਹੂੰਨਦਨ, ਅਭਦੂਹੂ ਓਰਸੂਲੂਹੂ। ਜਵਾਬਲੂਹਿ ਰਹਸਤਕੁਮੁਲਾਹਾ ਜਨ੍ਮਲਕਾਹਾ ਯਾਮੁਰੁਬਿਲ ਅਦ੍ਵਲੇ ਓਲ ਜਹਸਾਨੀ ਓਲਤਾਕਜਿਲ ਕੁਰਬਾ ਓਧਨਹਾ ਅਨਿਲ ਪਾਂਹਸਾਲ ਓਲ ਮੁੰਕਰਿ ਓਲ ਬਗਲ ਧੂਕੁਕੁਮ ਲਅਲਕੁਮ ਤਜਕ, ਕਰੁਨ, ਤਯਕੁਰੁਲੂਹਾ ਧੂਪਕੁਰੁਕੁਮ ਓਦਤਹੂ ਧੂਸਤਜਿਬ, ਲਕੁਮ ਓਲਮਿਕੁਰੁਲੂਹਿ ਅਕਬਰ।

॥ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

Khulasa Khutba Juma Huzoor Anwar a.b.a

31st December 2021